

Opinions Of Primary Education Teachers About Receiving Postgraduate Education While Working

Oğuzhan Kuru^{1,a,*}, Rüveyda Ergin^{2,b}, Ahu Taneri^{3,c}

¹Faculty of Education, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kahramanmaraş, Türkiye

²Şanlıurfa Provincial Directorate of National Education, Şanlıurfa, Türkiye

³Faculty of Education, Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

ABSTRACT

This research evaluated the primary education teachers' opinions about receiving postgraduate education while working. The purpose of this study was to determine this situation by taking the opinions of primary education teachers about the postgraduate education, which forms the basis of knowledge production, inquisitive thinking and scientific research, while working. In order to determine opinions, the study adopted a case study design, which is one of the qualitative research designs. The participants consisted of primary education teachers working in primary schools affiliated with Kahramanmaraş Provincial Directorate of National Education in the 2021-2022 academic year. The 67 primary education teachers were determined using simple random sampling method. A semi-structured interview form developed by the researchers was used as a data collection tool in the study. Content analysis, one of the qualitative data analysis techniques, was used to analyze the data. The findings indicated that that receiving postgraduate education while working contributed to personal and professional development. In addition, the disadvantages of receiving postgraduate education and carrying out business life together while working were frequently mentioned. The participants stated that there would be time problems and productivity would decrease, and they emphasized that both institutions should provide flexibility for teachers receiving postgraduate education.

Keywords: Primary education teacher, postgraduate education, teachers opinions

History

Received: 17/10/2024

Accepted: 21/02/2025

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

Sınıf Öğretmenlerinin Çalışırken Lisansüstü Eğitim Almaya Yönelik Görüşleri

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 17/10/2024

Kabul: 21/02/2025

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

Öz

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin çalışırken lisansüstü eğitim almaya dair görüşleri değerlendirilmiştir. Bu araştırmanın amacı, bilgi üretiminin, sorgulayıcı düşünmenin ve bilimsel araştırmanın temelini oluşturan lisansüstü eğitimin çalışırken yapılmasına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınarak bu duruma ilişkin tespitler yapmaktır. Görüşleri tespit etmek amacıyla nitel araştırma desenlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışma grubu basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 67 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucu elde edilen verilerin çözümlenmesinde nitel veri analiz tekniklerinden olan içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, çalışırken lisansüstü eğitim almanın kişisel ve mesleki gelişime katkısı olduğu yönünde fikirler büyük çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanında çalışırken lisansüstü eğitim alma ve iş hayatını birlikte yürütmenin dezavantajlarına sıkça değinilmiş olup, zaman problemleri yaşanacağı ve verimliliğin düşeceği ifadeleri kullanılmış ve her iki kurumun lisansüstü eğitim alan öğretmenler için esneklik sağlaması gerektiğine vurgu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, lisansüstü eğitim, öğretmen görüşleri

^a okuru82@hotmail.com
^c ahutaneri@gmail.com

^b <https://orcid.org/0000-0002-1772-4406>
^d <https://orcid.org/0000-0002-1339-9159>

^b ruveydaeryilmaz@gmail.com ^d <https://orcid.org/0000-0001-5461-2705>

How to Cite: Kuru, O., Ergin, R., & Taneri, A. (2025). Sınıf öğretmenlerinin çalışırken lisansüstü eğitim almaya yönelik görüşleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 14(1):211-223

Giriş

Bulduğumuz devirde bilgi, hızlı bir şekilde artarak yayılmaktadır. Bu da çalışma hayatında rekabeti ve uzmanlaşmanın önemini artırmıştır (Tuzcu, 2003; Karaman ve Bakırcı, 2010). Bugün bilgi, asra ismini verecek düzeyde büyük bir öneme sahiptir. Uluslararası rekabette önemli bir konuma sahip olan bilgi, nüfusu az olup eğitimi yeterli ve iyi olan insan gücüne sahip ülkelerle nüfusu fazla olup eğitim açısından yetersiz olan ülkeler arasında konum belirleyici bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır (Bozan,2012).

Ekonominin hakiki sermayesi olan bilginin üretilmesinde üniversiteler ana unsur olmuştur. Toplumun bilimsel araştırma ve yüksek vasıflı insan gücü gereksiniminin karşılanması için kurulan üniversiteler; bilginin ve teknolojinin üretilmesi, azami düzeyde bilimsel araştırmaların yapılması, bilim verilerinin yayılması, milli ve evrensel gelişim için çalışma yapılması ve benzeri vazifeleri olan kuruluşlardır. Eğitim sisteminin en üst kademesinde yer alan üniversiteler, bilginin üretilip yayılması ve kullanılmasının sağlanmasında görevlidir (Karaman ve Bakırcı, 2010; Tuzcu, 2003). Bilginin üretilmesi için bilim insanı yetiştirilmesinde ve milli bilim politikasının yürütülmesinde ana unsur lisansüstü öğretimdir. Ülkelerin gelişmişlik düzeyi lisansüstü eğitimin aktif bir şekilde yürütülmesiyle paraleldir (Alhas,2006). Milli bilim politikasının yürütülmesinde ana unsur olan lisansüstü eğitime dair tanımlamalar Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde (2016) şu şekildedir:

“MADDE 6 – (1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

MADDE 11 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

MADDE 15 – (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.”

Günümüzde güç ve bilgi birbirini nitelendiren iki kavramken bilgi okuryazarlığına sahip insan, bilgiye nasıl ulaşacağını, bilgileri üzerine mantığını nasıl kullanacağını, sorgulamayı ve bilgisini derinleştirmeyi bilen kişilerdir. Bu özelliklere sahip bireyleri yetiştirmede eğitim sistemi, gelişim ve değişim içinde olmalıdır (Başer vd., 2005). Bu hususta evrensel ve ulusal anlamda yenilikleri ve gelişmeleri takip etmesi gereken öğretmenler, ülke geleceğinin inşasında bireyleri yetiştirirken; onların bilgi yönünden donanımlı olmasında, çağın getirdiklerine uygun niteliğe bürünebilmelerinde, sağlam kişilik oluşumunda önem arz ederler. Nüfuzu geniş bir alana sahip öğretmenlik mesleği göz ardı edilemez. Lisansüstü eğitimin de öğretmenlerin niteliğinin gelişimine katkı sağladığı bir gerçektir. Öğretmenlikte akademik ilerleyiş, mesleki gelişime açıklık, alanda yeterlilik ülkenin geleceğine direkt yatırım olacaktır (Tuncer ve

Kamçı,2021). Çağdaş eğitimin uygulayıcıları olan öğretmenler, sistemdeki yenilikleri uygulama yönünde beceriye sahip olmalıdırlar. Bu durumda yeni nesil öğretmenler lisans eğitimi ile yetinmeyi az görüp, lisansüstü eğitime ihtiyaç duymaktadırlar (Başer ve diğerleri, 2005).

Öğretmenlik alanında gerçekleşen değişikliklerin takibi ve uygulanması beklenen öğretmenlerin bu süreci akademinin desteği ile daha kolay başaracağı açıktır. Lisansüstü eğitim süreci de öğretmenlerin bu değişimi takip edebilmeleri için önemli bir fırsattır. Ancak bu sürece tabi olan birçok öğretmenin eğitimin birçok değişkeninden (idare, öğretmenler, veli, öğrenci, program vb.) olumlu veya olumsuz etkilendiği görülmektedir. Bu çalışma da sınıf öğretmenlerinin çalışırken lisansüstü eğitim alma sürecine dair düşüncelerini ortaya koyması, süreç içerisinde karşılaşılabilecek muhtemel önlemlerin alınması, sürecin desteklenmesi, öneminin farkındalığının oluşması ve aksaklıkların giderilmesi hususunda fikir vereceği düşüncesi ile önemlidir.

Bu araştırmanın amacı, bilgi üretiminin, sorgulayıcı düşünmenin ve bilimsel araştırmanın temelini oluşturan lisansüstü eğitimin çalışırken yapılmasına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınarak bu duruma ilişkin tespitler yapmaktır. Hem çalışıp hem lisansüstü eğitim almanın çalışma hayatı ya da eğitim hayatı açısından farklı etkileri olacağı bir gerçektir. Bu sebeple sınıf öğretmenlerinin -lisansüstü eğitim aldıkları veya almadıkları fark etmeksizin- çalışırken lisansüstü eğitim almaya dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1. Sınıf öğretmenlerinin, çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasına dair görüşleri nelerdir?

2. Sınıf öğretmenlerinin, lisansüstü eğitim sürecinin öğretmenlerin mesleki verimliliklerine yansımalarına dair görüşleri nelerdir?

3. Sınıf öğretmenlerinin, lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine katkısına dair görüşleri nelerdir?

4. Sınıf öğretmenlerinin, öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitimin zorluğuna dair görüşleri nelerdir?

5. Sınıf öğretmenlerinin, öğretmenlerin lisansüstü eğitimi tercih sebeplerine dair görüşleri nelerdir?

6. Sınıf öğretmenlerinin, çalışırken lisansüstü eğitim almanın meslek hayatına olumlu olumsuz yansımalarına dair görüşleri nelerdir?

7. Sınıf öğretmenlerinin, çalışan öğretmenlerin lisansüstü eğitim haklarında iyileştirmeler konusuna dair görüşleri nelerdir?

Yöntem

Sınıf öğretmenlerinin çalışırken lisansüstü eğitim almaya ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması basit veya karmaşık bir olgunun

incelenmesine fırsat veren, veri toplama sürecinde eyleme ihtiyaç duyan, bir kişi, sosyal grup veya ortam ile ilgili bilgi toplayarak toplanan bilginin analiz edilip çalışılan durumun açıklanmasını sağlayan bir yöntemdir (Aybek, 2019). Bu çalışmada lisansüstü eğitime tabi olan ve olmayan öğretmenlerin çalışma konusuna ilişkin içinde buldukları durumu tanımlamak amaç edinilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılı güz ve bahar döneminde Kahramanmaraş İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ilkokullarda farklı sosyo ekonomik ve demografik bölgelerde görev yapan basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 33'ü kadın 34'ü erkek 67 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın katılımcıları Çizelge 1'de betimlenmiştir.

Çizelgeye bakıldığında katılımcıların büyük çoğunluğunun 0-10 yıllık öğretmenlerden oluştuğu; benzer şekilde kamuda çalışan öğretmenlerin 63 kişi ile katılımcıların çoğunluğunu oluşturduğu; kadrolu öğretmenlerin sözleşmeli ve ücretli öğretmenlere kıyasla sayısının daha fazla olduğu ve son olarak öğretmenlerin büyük çoğunluğunun lisansüstü eğitim almadığı görülmektedir.

Veri Toplama Aracı ve Geçerlik Güvenirlik

Bu çalışmada nitel araştırma veri toplama tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmede, araştırmacıda araştırmanın konusuna dair genel çerçeveleriyle ilgili bilgi vardır. Görüşme bu çerçeveye göre yapılır. Görüşme sürecinde gerekli olmadığı düşünülen sorular çıkarılabilir veya gerekli olduğu düşünülen sorular araştırmaya eklenebilir (Karagöz,2021).

Araştırmanın veri toplama aracı araştırmacılar tarafından geliştirilen 7 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Alan taraması yapılarak 17 soruluk bir soru havuzu hazırlanmıştır. Gerekli incelemeler sonucu kapsam geçerliliği de dâhil edilerek 6 soru araştırma konusuna uygun olmadığı gerekçesiyle çıkarılmıştır. Kalan sorular alan uzmanı tarafından incelenmiş, çalışmaya uygun olduğu ve araştırmanın amacına hizmet edeceği sonucuna

varılmıştır ve 7 soru veri toplama aracında yer almıştır. Belirlenen 7 araştırma sorusu rastgele seçilen 3 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Öğretmenlerle yapılan ön görüşme sonrası veriler analiz edilmiş ve soruların istenilen cevapları alıp almadığı ve soruların anlaşılabilirliği yeniden araştırmacı ve alan uzmanları tarafından gözden geçirilmiştir. Belirlenen 7 sorunun da gerekli yeterliğe sahip olduğu kanaatine varılmış ve çalışmanın tamamında bu 7 soru uygulanmıştır.

Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için ise katılımcı teyidi yolu kullanılmıştır. Veriler toplandıktan ve araştırmacılar tarafından analiz edildikten sonra katılımcılar arasından tesadüfi olarak seçilen 5 öğretmene bulgu ve sonuçlar kontrol ettirilmiştir. Verileri kontrol etmesi istenilen öğretmenlerin tamamı çalışmanın içerisinde kendi cevaplarını veya benzer cevapları gördüklerini söylemişlerdir.

Veriler toplanırken öğretmenlerle yapılan görüşmelerin tamamı yüz yüze yazılı olarak yapılmıştır. Görüşmeler esnasında öğretmenlere yedi görüşme sorusu verilmiş ve soruları yazılı olarak cevaplamaları istenmiştir. Görüşmeler öğretmenler odasında veya öğretmenlerin kendi sınıflarında birbirlerinden etkilenmeyecekleri ve kendilerini rahatla ifade edebilecekleri şekilde gerçekleştirilmiştir.

Görüşme sorularına birkaç örnek aşağıdaki şekildedir.

- Çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasına dair düşünceleriniz nelerdir?
- Lisansüstü eğitimin sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik meslek becerisine katkısına dair düşünceleriniz nelerdir?

Verilerin Analizi

Araştırma sonucu elde edilen verilerin çözümlenmesinde nitel veri analiz tekniklerinden olan içerik analizi kullanılmıştır. Nitel veri analizi içinde sıklıkla kullanılan yöntemlerden biri olan içerik analizi genelde görsel ve yazılı olan verilerin çözümlenmesinde kullanılır. Araştırmanın kapsamında kategoriler (temalar), kategoriler ve kodlar oluşturulmaktadır (Özdemir,2010). Yapılan içerik analizi sonrası oluşan temalara uygun kategoriler, kategorilere uygun kodlar ve her kodun frekans değeri verilerek veriler sunulmuştur.

Çizelge 1. Araştırmanın katılımcıları

Cinsiyet		Kadın	Erkek
Mesleki Kıdem	0-10 yıl	20	10
	11-20 yıl	9	6
	21-30 yıl	2	8
	31 yıl ve üstü	1	11
Çalışma şekli	Kamu çalışanı	29	34
	Özel kurum çalışanı	3	1
	Ücretli	2	2
Kadro türü	Sözleşmeli	16	6
	Kadrolu	14	27
Lisansüstü eğitim alma durumu	Alan	5	7
	Almayan	27	28

Ayrıca katılımcı görüşleri de olduğu şekli ile kodları anlamlı kılmak için çizelgelerin altına verilmiştir. Verilen görüşlerde katılımcılar Ö=Öğretmen, K=Kadın, E=Erkek şeklinde kodlanmıştır.

Bulgular

Çalışırken lisansüstü eğitim almaya dair sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme sorularına verdikleri cevaplar sonucunda oluşturulan tema, kategoriler ve kodlar çizelgeler halinde sunulmuş olup doğrudan alıntılar yer almaktadır.

Çizelge 2 incelendiğinde çalışmanın katılımcısı olan sınıf öğretmenlerinin “Çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasına dair düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar pozitif yönü ve negatif yönü kategorileri altında toplanmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu olumlu kategori içerisinde görüş bildirmiştir. Olumsuz kategori içerisinde çalışırken lisansüstü eğitim almak zor kodu en fazla görüşü almıştır.

Olumlu yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşü incelendiğinde çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasının f=12 kendilerini geliştirdiği yönünde cevap verirken bazı öğretmenler f=6 fayda sağladığına, bazıları f=12 mesleki bilgi ve beceriye katkı sağladığına, bazıları f=10 gerekli olduğuna ve en az katılımı olan olumlu kategoride bazı öğretmenler ise f=4 tercihe bağlı alınabileceğine değinmiştir. Çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim alması açısından olumlu görüş bildiren katılımcılardan bazılarının ifadeleri şu şekildedir:

“Akademik anlamda kendini geliştirmek isteyen bireyler için çok iyi olduğunu düşünüyorum. Çalışıyor olmasının elbette yorucu tarafları olacaktır ama bittiğinde farklı bir çalışma alanı da eklenmiş olacak kariyerine. Bu yüzden faydalı olduğunu düşünüyorum.” (Ö19-K)

“Öğretmenin mesleki gelişimine ve mesleki birikimine mutlaka katkı sağlayacağını düşünüyorum.” (Ö17-K)

“Mesleki gelişime katkı sağlayacağı için çalışan öğretmenler için lisansüstü eğitim faydalı olacaktır.” (Ö11-K)

“Çalışan her öğretmenin lisansüstü eğitimi alması gerektiğini düşünüyorum.” (Ö52-E)

“Lisansüstü eğitim bence gerekli ve zorunlu olmalı.” (Ö63-K)

Olumsuz yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşü incelendiğinde, bir kısmı f=9 çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasının zor olduğuna, bir kısmı ise f=7 gereksiz, faydasız ve önemsiz olduğuna değinmiştir. Çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim alması açısından olumsuz görüş bildiren katılımcılardan bazılarının ifadeleri şu şekildedir:

“Bence gereksiz.” (Ö57-E)

“İl veya ilçede müstakil bir sınıfta öğretmenlik yapanlar için yapılabılır diye düşünüyorum. Birleştirilmiş sınıfı köy okulları için zor bir süreç. Özellikle de eğitim alınan üniversite yakın değilse.” (Ö25-K)

“Ben çok gerekli olduğunu düşünmüyorum.” (Ö6-K)

“Çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitime aynı sürede devam etmesi çok zor bir süreç, yoğun ve uğraş bir süreç.” (Ö20-K)

“Önemli bulmuyorum. Öğretmenlik yaptıkça gelişiyor.” (Ö54-E)

Olumlu görüşlerin belirtildiği kategoride çoğunluğun kendini geliştirme ve mesleki bilgi-beceriye katkı sağlama konusunda toplanması, lisansüstü eğitimin kişiyi entelektüel açıdan geliştireceğine ve mesleki körelmenin önüne geçileceğine inanılmasından kaynaklı olabilir. Olumsuz görüşlerin belirtildiği kategoride ise büyük çoğunluğun çalışırken lisansüstü eğitim almanın zor olduğunu düşünmesi, iş hayatı yoğunluğu ve lisansüstü eğitim sürecinin beraber götürülmesinin güç olmasından kaynaklı olabilir.

Çizelge 2. Çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	f
Öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitim alması	Pozitif yönü	Kendini geliştirme	12
		Fayda sağlama	6
		Mesleki bilgi ve beceriye katkı	12
		Gerekli	10
	Negatif yönü	Tercihe bağlı alınabilir.	4
		Gereksiz, faydasız ve önemsiz	7
		Zor	9

Çizelge 3. Çalışan öğretmenlerin lisansüstü eğitim sürecinin mesleki verimlerine yansımaya dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	f
Lisansüstü eğitimin mesleki verimliliğe etkisi	Olumlu	Verimliliği artırma ve katkı sağlama	10
		Verimliliği olumlu yönde etkileme	17
	Olumsuz	Verimliliği olumsuz yönde etkileme	12
		Verimliliği etkilememe	3

Çizelge 3 incelendiğinde çalışmanın katılımcısı olan sınıf öğretmenlerinin “Çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini ne yönde etkilediğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevaplardan olumlu ve olumsuz kategorileri altında toplanmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu olumlu kategori içerisinde görüş bildirmiştir.

Olumlu yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşü incelendiğinde, çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasının öğretmenlik mesleğinin verimliliğini f=10 artırdığı ve katkı sağladığı yönünde görüş bildirip, olumlu yanıtlardan büyük çoğunluğu f=17 verimliliği olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini ne yönde etkilediği konusunda olumlu görüş bildiren katılımcılardan bazılarının ifadeleri şu şekildedir:

“Olumlu etkileyici muhakkaktır. Öğrendiği bilgileri eğitimleri direkt olarak uygulayacağı alanlar vardır.” (Ö46-E)

“Hem alan eğitimini almak hem de bunu uygulamak verimliliği artırır.” (Ö47-E)

“Kendi alanında yaptığı lisansüstü eğitim öğretmenin verimliliğini, etkilediğini arttırır.” (Ö18-K)

“Öğretmenlerin lisansüstü eğitim alması araştırma ve kendini mesleki anlamda daha da geliştirme istek ve merak duygusunu üst seviyede tutmasına katkı sağlar. Böylelikle mesleki verimliliğine de katkı sağlamış olur.” (Ö17-K)

“Verimliliği artırdığını düşünüyorum Öğrenilen bilgilerin sahada(okulda) hızlıca uygulamaya koymak anında dönüşlerle bilgilerin gelişeceğini düşünmekteyim.” (Ö16-K)

Olumsuz yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşü incelendiğinde, katılımcıların çok azı f=3 çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini etkilemediğini söylerken, büyük çoğunluğu f=12 çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir. Çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini ne yönde etkilediği konusunda olumsuz görüş bildiren katılımcılardan bazılarının ifadeleri şu şekildedir:

“Çalışırken lisansüstü eğitim almak oldukça zor. Bu, mesleki gelişim açısından faydalı olsa bile öğretmenin vaktini alacağından okulla ilgili çalışmalarını olumsuz

olarak yansıyabilir. Hem çalışma hayatına hem de öğrenci hayatına aynı anda adapte olabilmek hiç kolay değil. Bunu başarabilenleri gerçekten takdir ediyorum.” (Ö24-K)

“Alan arkadaşlarından farklı bir yön görmedik.” (Ö39-E)

“Meslekteki verimliliği etkileyeceğini düşünmüyorum.” (Ö67-K)

“Olumsuz olarak etkileyebilir. Yoğunluk ve stres sınıfa ayrılan zamanı azaltıp, ilgilenememeyi beraberinde getirdiği için.” (Ö21-K)

Olumlu görüşlerin belirtildiği kategoride büyük çoğunluk çalışırken lisansüstü eğitimi almanın verimliliği olumlu yönde etkilediğini düşünmüş olup, sebebi edinilen bilgilerin çalışma ortamında kullanılması olabilir. Olumsuz görüş bildirenlerinde verimliliği olumsuz yönde etkilediğini düşünmesi ise iki işin birlikte götürülmesinin vakit alacağı ve yoğunluğu arttıracığından kaynaklı olabilir.

Çizelge 4 incelendiğinde çalışmanın katılımcısı olan sınıf öğretmenlerinin “Lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine ne gibi katkılarının olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar kattıkları ve katamadıkları kategorileri altında toplanmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu olumlu kod içerisinde görüş bildirmiştir.

Olumlu yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine katkısı için bazı öğretmenler (12/67) mesleki güncellik ve yeni yöntem-teknikler kullanma, bazıları f=10 bakış açısı ve bilimsel düşünmeyi geliştirme, büyük çoğunluğu f=15 mesleki bilgi ve beceriyi artırma, az bir kısmı f=5 teorik ve akademik bilgi sağlama, çok az bir kısmı da sırasıyla f=2 olumlu yönde katkı sağlama, f=2 genel kültürü geliştirme, f=2 öğrenciye katkı sağlama, f=2 mesleki özgüven görüşlerini bildirmiştir. Lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine katkısı açısından olumlu görüş bildiren katılımcılardan bazılarının ifadeleri şu şekildedir:

“Aldıkları eğitimle ve sınıftaki tecrübe ile birleşince karşılına çıkacak olan her durumda nasıl davranması gerektiğine dair farklı seçenekler çıkmaktadır. Bu da verilerin kararın doğruluğu-yanlılığı açısından kişide meslek becerisi oluşturacak. Meslekte yeni olan meslektaşlarına belki de kılavuz olacaktır.” (Ö22-K)

Çizelge 4. Lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine katkısına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	f
Lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine katkısı	Kattıkları	Mesleki güncellik ve yeni yöntem-teknikler kullanma	12
		Bakış açısı ve bilimsel düşünmeyi geliştirme	10
		Olumlu yönde katkı sağlama	2
		Genel kültürü geliştirme	2
		Teorik ve akademik bilgi sağlama	5
		Öğrenciye katkı sağlama	2
		Mesleki özgüven	2
		Mesleki bilgi ve beceriyi artırma	15
	Katamadıkları	Kariyer basamağı	2
		Katkı sağlamama	8

Çizelge 5. Çalışırken lisansüstü eğitimin zorluğuna dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	f
Çalışırken lisansüstü eğitimin zorluğu	Olumlu	Zorlukla karşılaşılmaz.	3
		Vakit konusunda zorluk yaşanır.	11
	Zaman problemleri	Eğitim süreci ile mesleki sürecin çakışması ve devamsızlık	10
		Çalışma hayatı ve eğitim hayatını birlikte götürmede zorluk	9
		Çalışılan kurum ile eğitim alınan kurumun birbirine uzak olması/ulaşım sorunu	8
	İmkân durumları	Kurumların imkan sağlamaması	5

Çizelge 6. Öğretmenlerin lisansüstü eğitimi tercih sebeplerine dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	f
Neden çalışırken lisans üstü eğitimi tercih ettim?	Gelişim	Kişisel ve mesleki gelişim için	27
		Para için	12
	Olanaklardan yararlanma	Ek puan-Hizmet puanı için	6
		Yönetici olmak için	3
	Akademiye yönelme ve yükselme	Kariyer için	14
		Üniversitede çalışmak için	2
		Öğretmenliği bırakmak için	1
	İş kazanımı sonucu lisansüstü eğitime yönelme	Statü için	3
		Ekonomik refaha erdikleri için	5
		Başka seçenek olmadığı için	1
		Monotonluktan kurtulmak için	1

“Bakış açısını geliştirir. Yapacağı olan okumaları ile yeniliklerden haberi olur. Çalıştığı konu üzerine kendisini derinlemesine geliştirir. Bu yönlerden sınıfında olumlu yansımaları görülür.” (Ö18-K)

“Mesleki gelişim noktasında motivasyonlarını artıracaklarını düşünüyorum.” (Ö17-K)

“Akademik bilginin getirisinin "Mesleki Özgüven olduğunu düşünüyorum.” (Ö21-K)

“Öğrenciye karşı yaklaşım, davranış, olaylara bakış açısı gibi yönlerden katkıları olmuştur.” (Ö38-E)

“Öğrencilerimi araştırma ve kendilerini geliştirme yönünden fırsatları daha rahat sunabiliyorum.” (Ö40-E)

Olumsuz yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, büyük çoğunluğu lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine f=8 katkı sağlamadığı yönünde cevap verirken, bir kısmı ise f=2 sadece kariyer basamağı olduğu yönünde görüş belirtmiştir. Lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine katkısı açısından olumsuz görüş bildiren katılımcılardan bazılarının ifadeleri şu şekildedir:

“Alan arkadaşların öğretmenlik meslek becerisinde fazla bir katkısını görmedik.” (Ö39-E)

“Sadece öğretmenin kariyer sağlamadan başka bir yararı olmaz.” (Ö5-K)

“Öğretmenlik özveri işi olduğundan fazla bir katkısı olacağını düşünmüyorum.” (Ö59-K)

“Bir katkısı olduğunu düşünmüyorum.” (Ö31-E)

Olumlu görüşler içerisinde büyük çoğunluğun mesleki bilgi ve becerinin arttığı yönünde birleşmesi, lisansüstü eğitimin mesleki özgüveni artıracak ve ders esnasında öğrenciye sunulacak yaklaşımların artacağı

düşünüldüğünden kaynaklanabilir. Olumsuz görüşlerde büyük çoğunluğun lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine katkısının olmayacağını düşünmesi ise lisansüstü eğitim almayan öğretmenlerin, alan öğretmenlerden mesleki becerisine bir katkı sağlayamadığını gözlemlediğinden kaynaklı olabilir.

Çizelge 5 incelendiğinde çalışmanın katılımcısı olan sınıf öğretmenlerinin “Çalışırken lisansüstü eğitim almanın zorluğuna dair düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar olumlu, zaman problemleri ve imkân durumları kategorileri altında toplanmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu zaman problemleri kategorisi altında görüş bildirmiştir.

Çalışırken lisansüstü eğitim almanın zorluğuna dair olumlu kategoride yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde f=3 çalışırken lisansüstü eğitim almada zorlukla karşılaşılacağına değinilmiştir. Bazı katılımcıların görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Aradaki dengenin sağlandığı takdirde, zorluğunun olduğunu düşünmüyorum.” (Ö1-K)

“Zorluğu olmayacağı düşüncesindeyim. Hiçbir başarı tesadüf değildir. Aziz Sancar günde 18 saat çalışarak başarıya ulaşmış. Yeteri kadar denemeyen bir millet olduğumuzdan tembel ülkeler zorluğa sığır. Yeteri kadar zamanımız var bence.” (Ö35-E)

Çalışırken lisansüstü eğitim almanın zorluğuna dair zaman problemleri kategorisinde görüş bildiren öğretmenlerden büyük çoğunluğu f=11 vakit konusunda zorluk yaşandığına, bir kısmı f=10 eğitim süreci ile mesleki sürecin çakışmasına ve devamsızlığa, bir kısmı ise f=9 çalışma hayatı ve eğitim hayatını birlikte götürmede

zorluğa değinmişlerdir. Bu kategoride görüş bildiren öğretmenlerin ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Çok zor. Hem işe gidip çalışmak zorundayız. Hem de bir yandan araştırmalara devam edip lisansüstü derslerinde odaklanmak zorundayız. Bu yorucu ancak aynı zamanda öğretmenin dinç tutan bir süreç.” (Ö15-K)

“İş mesai zamanları ile lisansüstü eğitim zamanları çakışabilir.” (Ö10-K)

“Zorlukları oluyor. YL ders saatleri ile okul saatleri çalışıyor. Yorgunluk faktörü var. Gayret ve yemek gerektiriyor.” (Ö16-K)

“Hem sınıf hem dersler hem ödevler hem de tez çalışmalarının bir arada yürütülmesi çok zor ve zahmetli. Derslere devam konusu birçok açıdan stres kaynağı. Gerçekten zevk almayan ve istemeyen birinin baş edemeyeceği zorlukta. Çok yapmak isteyen biri olarak bile ne kadar yorulduğumu tarif edemem.” (Ö21-K)

Çalışırken lisansüstü eğitim almanın zorluğuna dair imkân durumları kategorisinde görüş bildiren öğretmenlerden büyük çoğunluğu f=8 çalışılan kurum ile eğitim alınan kurumun birbirine uzak olmasına/ulaşım sorununa değinirken, bir kısmı ise f=5 kurumların imkân sağlamamasına değinmiştir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Görev yaptığınız yerde yapmak istediğiniz alanla ilgili bölüm ya da üniversite yoksa yüksek lisans yapmak çok zor oluyor.” (Ö39-E)

“Çalışan kişinin çalıştığı kurumun teşvik edici düzenlemelerinin olmaması ya da eğitim veren kurumların eğitim alan kişilerin çalışma saatlerine dikkate alarak planlama ve süreç işletilmemesi bir zorluk olarak karşımıza çıkmakta.” (Ö36-E)

“Vakit bulma yönünden, ulaşım, uzaklık gibi nedenlerden dolayı zorluk yaşanabilir.” (Ö51-E)

“Çalışırken izin alma ve zaman açısından zorluklar yaşanmaktadır.” (Ö45-E)

“Öğretmenlere gerekli kolaylıklar sağlanmalıdır. Anayasada eğitim hakkı vardır. Öğretmenlerin bu hakkı kullanmalarına izin verilmiyor. Ne üniversiteler ne de ilçe milli eğitim müdürlükleri kolaylık sağlamıyor. Eğitim mazereti ile tayin hakkı verilmelidir.” (Ö31-E)

Büyük çoğunluğun vakit konusunda problem yaşanacağını ifade etmesi, her iki işi birlikte yürütmenin ve her iki sürecin de çakışabileceğinin düşünülmesinden kaynaklanabilir. İmkân durumları yönünden büyük çoğunluğun çalışılan kurum ile eğitim alınan kurumun birbirine uzak olmasına değinmesi, özellikle çalıştığı kurumdaki eğitimi için destek alamamasından kaynaklı olabilir. Olumlu anlamda zorluk olmayacağını ifade eden katılımcıların azınlığı oluşturması ise bu katılımcıların idealist yaklaşımlarından ve daha önce bu süreç içerisinde bulunmadıklarından kaynaklı olabilir. Çizelge 6 incelendiğinde çalışmanın katılımcısı olan sınıf öğretmenlerinin “Sizce öğretmenler çalışırken lisansüstü eğitime dâhil olmayı neden tercih ediyorlar?” sorusuna verdikleri cevaplar gelişim, olanaklardan yararlanma, akademik yönelme ve yükselme, iş kazanımı sonucu lisansüstü eğitime yönelme kategorisi altında toplanmıştır.

Öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitime dâhil olma nedenlerine gelişim kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde f=27)genel katılımcı sayısının üçte birinden fazlasını oluşturmaktadır. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Öncelikle kendini geliştirmek için. Alanına daha hâkim olup daha verimli olabilmek için. Bunların haricinde maddi açıdan yükselmeyi hedefleyen öğretmenler de vardır illaki.” (Ö15-K)

“Çalışırken lisansüstü süreci olmasının tek sebebi başka bir zaman bulamaması. Ataması hemen olan bir öğretmenin bu süreci aynı zamanda yürütmesi gerekiyor. Bu tercih etmeleri sebebi mesleki gelişime katkı bulunmak için.” (Ö20-K)

“Kendisini geliştirmek, mesleği ile ilgili gelişmelerden bilgilenmek için.” (Ö46-E)

Öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitime dâhil olma nedenlerine olanaklardan yararlanma kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitime dahil olma nedenlerine bazıları f=12 para için, bazıları f=6 ek puan-Hizmet puanı için, bu kategorinin az bir kısmı ise f=3 yönetici olmak için şeklinde görüş belirtmişlerdir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Hizmet puanı ve ücrete katkısı var.” (Ö13-K)

“Kariyer yapmak, ekonomik üstünlükler oluşturmak, kendini geliştirmek gibi hedefler içermektedir.” (Ö29-E)

“Tam bilmiyorum ama gördüğüm kadarıyla ekonomik katkı veya yönetici sınıfına geçmek için avantaj sağlıyor olabilir.” (Ö39-E)

“İdareci olmak için, BİLSEM öğretmeni olmak için, maddi getirisi için, hizmet puanı için ve sınıfta olmakla tatmin olmadıkları için.” (Ö21-K)

“Ben yönetici iken ek puan için tercih etmişim. Eğitim alırken de tanıdığım kişiler yine yöneticiydi.” (Ö40-E)

Öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitime dâhil olma nedenlerine akademiye yönelme ve yükselme kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitime dahil olma nedenlerine büyük çoğunluğu f=14 kariyer için, bazıları f=2 üniversitede çalışmak için, bazıları f=3 statü için, bir kişi ise f=1 öğretmenliği bırakmak için şeklinde görüş belirtmiştir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Kariyer yapıp üniversiteye geçmeyi istiyorlar.” (Ö27-E)

“Mesleki statüsünü arttırmak için.” (Ö9-K)

“Kendilerini geliştirmek istiyor olabilirler. Ya da öğretmenlikten ayrılıp, (öğretim görevlisi) veya üniversitelerde çalışmak amaçlı olabilir.” (Ö6-K)

“Akademik sürecin içinde olmak istemesi, kendini geliştirmek istemesi, akademik alanda statüsünün artması.” (Ö18-K)

Öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitime dâhil olma nedenlerine iş kazanımı sonucu lisansüstü eğitime yönelme kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin çalışırken lisansüstü eğitime dâhil olma nedenlerine büyük çoğunluğu f=5 ekonomik refaha erdikleri için, bir katılımcı f=1 başka seçenek olmadığı için, bir katılımcı da f=1

monotonluktan kurtulmak için şeklinde görüş belirtmiştir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Ekonomik açıdan rahatladıkları için diye düşünüyorum.” (Ö42-E)

“Maddi anlamda rahat olmak için atanmak gerek YL yaparken maddi durumun rahat olması gerek.” (Ö16-K)

“Çünkü başka seçenekleri yok.” (Ö3-K)

“Monotonluktan kurtulmak için olabilir.” (Ö8-K)

Gelişim yönünden büyük çoğunluğun kişisel ve mesleki gelişime değinmesi, lisansüstü eğitimin güncel bilgi edindireceğine ve kişinin bunu sahada kullanabileceğine olan inançtan kaynaklanabilir. Olanaklardan yararlanma yönünde verilen cevapların çoğunluğunun para için kodu altında toplanması, MEB’in lisansüstü eğitimin bitimiyle uzman öğretmenlik, başöğretmenlik, ek ders ücreti artışı vb imkânları sağlamasından kaynaklı olabilir. Akademiye yönelme ve yükselme kategorisinde ise çoğunluğun kariyer için görüşünde toplanması, çalışırken lisansüstü eğitim alma gibi bir sorumluluğun altına girilmesini ancak öğretmenliği bırakıp akademiye geçme isteğiyle gerçekleştirilebileceğine inançtan kaynaklı olabilir.

Çizelge 7 incelendiğinde çalışmanın katılımcısı olan sınıf öğretmenlerinin “Çalışırken lisansüstü eğitim almanın iş hayatındaki olumlu olumsuz yansımaları nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar mesleki kazanımlar ve olumsuz yansımalar kategorileri altında toplanmıştır.

Çalışırken lisansüstü eğitim almanın iş hayatına olumlu olumsuz yansımalarına olumlu yansımalar kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, çalışırken lisansüstü eğitimin iş hayatındaki yansımalarına bazı katılımcılar f=6 mesleki haklar, bazıları f=5 mali haklar, f=5 bazıları özgüven, bir kısmı f=8 akademik ve mesleki gelişim, bu kategorinin büyük çoğunluğu f=9 kişisel gelişim, bir kısmı f=4 kariyer gelişimi, bir kısmı f=7 bilgiyi sahada kullanma, bu kategorinin çok az bir kısmı f=2 ise manevi tatmin şeklinde görüş belirtmişlerdir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Ben şu ana kadar hep olumlu yönlerini gördüm. Ek dersim farklı hesaplanıyor. Ayrıca uzman öğretmenliğin

verileceği söyleniyor. Talebin artacağını düşünüyorum.” (Ö40-E)

“Özlük hakları açısından (derece/kademe, tayin, unvan)ve kişisel gelişim açısından olumlu katkıları olduğunu düşünüyorum...”(Ö14-K)

“Olumlu yansımaları olarak daha fazla bilgi birikimine sahip olur...”(Ö32-E)

“Eksiklerimizi görüp aslında ne kadar yetersiz boş insan olduğunuzu fark ettiriyor.” (Ö35-E)

“İnsan ilişkileri lisansüstü eğitim alan insan hareketleri davranışları diğerlerinden çok farklıdır güzeldir.” (Ö52-E)

“Öğretmenin profesyonelce hareket etmesini kendine güven öz güvenli olmasını sağlar.” (Ö44-E)

Çalışırken lisansüstü eğitim almanın iş hayatına olumlu olumsuz yansımaları Olumsuz yansımalar kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, çalışırken lisansüstü eğitimin iş hayatındaki yansımalarına bazı katılımcılar f=15 yorucu süreç, büyük çoğunluk f=18 zaman ve program yoğunluğu, az bir kısmı f=2 ulaşım sorunu, yine az bir kısmı f=2 çalışılan kurum tarafından zorluklar, bir kısmı ise f=9 iki işi birlikte götürme ve verimlilik şeklinde görüş belirtmişlerdir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Bence iş hayatını iki yönlü de etkileyebilir. En çokta yorgunluk nedeni ile olumsuz etkiler...” (Ö6-K)

“...ama olumsuz yanı okuldaki eğitime ayrılan zamandan kısıyor bence. Çünkü lisansüstü eğitim zaman ayrılıp üstünde durulması gereken bir süreç.” (Ö25-K)

“Mesai yoğunluğu ve zaman sıkıntısı dışında olumsuz bir etkisi olduğunu düşünmüyorum...”(Ö33-E)

“Şu anki süreçte çalışanın çalıştığı kurum yöneticileri tarafından rahatlatılmak yerine daha da sıkıştırılarak mutsuz edildiklerini düşünüyorum.” (Ö36-E)

“Lisansüstü derslere katılabilmek için aldığımız izinler iş yeri açısından hiç hoş karşılanmayıp çoğunlukla sorunlar çıkarıyorlar. Bu da iş verimini düşürüyor. Özel kurumlarda izin aldığımız zamanlarda ücret kesintisi yapıyor bu da bizi kötü etkiliyor.” (Ö15-K)

“İş yükü artırıyor okulda verimi azaltabilir.” (Ö63-K)

Çizelge 7. Çalışırken lisansüstü eğitim almanın meslek hayatına olumlu olumsuz yansımalarına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	f
Lisansüstü eğitimin mesleki yaşama etkileri	Mesleki kazanımlar	Mesleki haklar	6
		Mali haklar	5
		Özgüven	5
		Akademik ve mesleki gelişim	8
		Kişisel gelişim	9
		Kariyer gelişimi	4
		Bilgiyi sahada kullanma	7
	Olumsuz yansımaları	Manevi tatmin	2
		Yorucu süreç	15
		Zaman ve program yoğunluğu	18
Olumsuz yansımaları	Ulaşım sorunu	2	
	Çalışılan kurum tarafından zorluklar	2	
	İki işi birlikte götürme ve verimlilik	9	

Çizelge 8. Çalışan öğretmenlerin lisansüstü eğitim haklarında iyileştirmeler konusuna dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	f
Çalışan öğretmenlere lisansüstü eğitim hakları konusunda iyileştirmeler	Lisansüstü kurum kaynaklı iyileştirmeler	Online eğitim	11
		Lisansüstüne girişte teşvik ve liyakat	8
		Lisansüstü eğitimin içeriğinde iyileştirmeler	5
		Eğitim alınan kurumun esneklik sağlaması	7
	Çalışılan kurum kaynaklı iyileştirmeler	Çalışılan kurumdan izin kolaylığı	11
		Çalışma hayatında çeşitli iyileştirmeler	8
		Çalışılan kurumda öncelikli olma/statü	2
	Haklar konusunda iyileştirmeler	Maddi destek	17
		Mazeret tayini hakkı	6
		Esneklik sağlanması	5

Olumlu yansımalarda görüş bildirenlerin büyük çoğunluğunun kişisel gelişime değinmesi, lisansüstü eğitiminin kendini gerçekleştirme, akademik gelişim, statü kazanma vb. durumları etkilediğine olan inançtan kaynaklı olabilir. Olumsuz yansımalarda görüş bildiren katılımcıların büyük çoğunluğunun zaman ve program yoğunluğuna değinmesi ise eğitim alınan ve çalışılan kurum tarafından esneklik sağlanmadığını ve her iki işi birlikte götürmenin vakti çok alacağını düşünmelerinden kaynaklı olabilir.

Çizelge 8 incelendiğinde çalışmanın katılımcısı olan sınıf öğretmenlerinin “Çalışan öğretmenlerin lisansüstü eğitim hakları konusunda ne gibi iyileştirmeler yapılabilir?” sorusuna verdikleri cevaplar lisansüstü kurum kaynaklı iyileştirmeler, çalışılan kurum kaynaklı iyileştirmeler, haklar konusunda iyileştirmeler kategorileri altında toplanmıştır.

Çalışan öğretmenlere lisansüstü eğitim hakları konusunda, lisansüstü kurum kaynaklı iyileştirmeler kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu f=11 çevrimiçi eğitim, bazıları f=8 lisansüstüne girişte teşvik ve liyakat, bazıları f=5 lisansüstü eğitim içeriğinde iyileştirmeler ve bazıları ise f=7 eğitim alınan kurumun esneklik sağlaması şeklinde ifadede bulunmuşlardır. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“...iyileştirme olarak derslerin çevrimiçi olması uygulamalı olacak derslerinde öğretmenin ders saatlerine göre ayarlanması gibi yöntemler kullanılabilir.” (Ö19-K)

“Üniversitedeki ders saatlerinin çalışan öğretmenlere yönelik güncellenmesi etkili olabilir.” (Ö18-K)

“Lisansüstü eğitimden sonrası için yani doktora programları için mesleğimizle ilgili programlar açılması benim önceliğim olur.” (Ö38-E)

“...adam kayırmacılığı yapılmamalı.” (Ö55-E)

“Yapılmasın. Lisansüstü eğitimin formaliteden ibaret olduğunu düşünüyorum. Sadece ALES ve YDS ile belki bir de okul not ortalaması ile yüksek lisansa öğrenci almalı. Sonrasında öğretim görevlisi alımında tamamen ahbap çavuş ilişkisi olduğu için yüksek lisans yapmada iyileştirme yapmayın. Özellikle tezli yüksek lisans ve doktorayı sadece üniversiteye alacağınız torpilli adaylara yaptırın.” (Ö37-E)

“Bir öğretmenin eğitim hayatındaki başarıya ya da eğitime kattığı tecrübe ve yıllara bakılabilir. Bunu sadece sınavla sınırlandırmak doğru değildir.” (Ö49-E)

Çalışan öğretmenlere lisansüstü eğitim hakları konusunda, çalışılan kurum kaynaklı iyileştirmeler kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu f=11 çalışılan kurumdan izin kolaylığı, bir kısmı f=8 çalışma hayatında çeşitli iyileştirmeler, az bir kısmı f=2 ise çalışılan kurumda öncelikli olma/statü kodu altında görüş belirtmişlerdir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Çalışan öğretmenin lisansüstü eğitim alırken kesinlikle ona yardımcı olunmalı en azından devam devamsızlık durumlarında izinler olmalı. Çünkü pek çok arkadaşım çok hevesle başladıkları eğitimlerine bu nedenle devam edemediler.” (Ö23-K)

“Lisansüstü eğitimi için iş yerlerinde ücretsiz izin sağlanabilir. Öğretmenlerin okullardaki ders saatlerinde iyileştirmeler yapılabilir.” (Ö15-K)

“Ek ücret verilebilir çalışma saatleri daha da iyileştirilebilir.” (Ö47-E)

“...lisans dersleri ile okul dersleri çakışmamalı.” (Ö6-K)

Çalışan öğretmenlere lisansüstü eğitim hakları konusunda, haklar konusunda iyileştirmeler kategorisinde yanıt veren sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu f=17 maddi destek, bir kısmı f=6 mazeret tayini hakkı, bir kısmı ise f=5 esneklik sağlanması yönünde görüş belirtmişlerdir. Konuya ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“...lisansüstü eğitim sürecine ayırdığı zamanın maddi olarak öğretmenden bir kayıp şeklinde değil aksine teşvik edici ve öğretmene eğitime katkı sağlayıcı bir tutar ile öğretmenin eğitim masrafına katkı sağlanmalı.” (Ö20-K)

“Ayrıca eğitim grubu tayini hakkı verebilirler. Bunu vermeseler dahi uzakta olanlara maddi destek sağlayabilirler.” (Ö21-K)

“Özendirici ve motive edici fırsatlar sunulabilir. Maaş zammı, kıdem, seminer ve kurslarda öncelik verilerek iyileştirme yapılabilir.” (Ö40-E)

“...önceki yıllarda öğretmen tayin haklarında olan eğitim mazereti tayini tekrar uygulanıp öğretmenler lisansüstü eğitim almak istedikleri üniversitelerin bulunduğu şehirlere gidebilmeliler.” (Ö33-E)

Lisansüstü kurum kaynaklı iyileştirmeler yönünden büyük çoğunluğun çevrimiçi eğitime değinmesi, çalışma hayatının ve eğitim sürecinin çakışması ve yoğunluğun artması gibi durumları düşünmelerinden kaynaklı olabilir. Çalışılan kurum kaynaklı iyileştirmeler yönünden büyük çoğunluğun izin kolaylığına değinmesi, idare tarafından esneklik, devamsızlıkları konusunda tolerans, ders saatlerinde iyileştirmelerin yapılması gibi düşüncelerden kaynaklı olabilir. Haklar konusunda maddi destek yönünde birleşen katılımcılar ise motive edici maddi uygulamaların ve eğitim masraflarının karşılanması gerekliliğini düşünmelerinden kaynaklı olabilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde, çalışırken lisansüstü eğitim almaya dair sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen bulguların sonuçlarına, daha önceden yapılan çalışmalara, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine araştırmanın birinci alt problemi olan “Çalışan bir öğretmenin lisansüstü eğitim almasına dair düşünceleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlar incelendiğinde olumlu yanıtlarda katılımcıların büyük çoğunluğu kendini geliştirme ve mesleki bilgi ve beceriye katkı yönündeki görüşler üzerinde toplanmıştır. Alabaş ve diğerlerinin (2012) yaptığı çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmış olup öğretmenlerin neredeyse yarısı kişisel gelişimleri için lisansüstü eğitimi tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Bu çalışmanın ilk araştırma sorusuyla benzer sonuca varıldığı tespit edilen Baş'ın (2013) yaptığı çalışmada ise öğretmenlerin tamamına yakını lisansüstü eğitimden mesleki yarar elde etme beklentisinde olduklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlar incelendiğinde olumsuz yanıtlarda katılımcıların büyük çoğunluğu çalışırken lisansüstü eğitim almanın zor ve gereksiz olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. İnel-Ekici ve diğerlerinin (2020) yaptığı çalışmada da benzer şekilde lisansüstü eğitim almanın gerekli olmadığına ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine araştırmanın ikinci alt problemi olan “Çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini ne yönde etkilediğini düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Soruya olumlu yanıt veren katılımcıların büyük çoğunluğu çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini olumlu yönde etkilediği şeklinde görüş belirtmiş olup, olumsuz yanıt veren katılımcıların büyük çoğunluğu ise çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik mesleğinin verimliliğini olumsuz yönde etkilediği şeklinde görüş belirtmiştir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Lisansüstü eğitimin öğretmenlik meslek becerisine ne gibi katkılarının olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Soruya olumlu yanıt veren katılımcıların büyük çoğunluğu çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik meslek becerisine katkısını mesleki bilgi ve beceriyi artırma, mesleki güncellik ve yeni yöntem-teknikler kullanma, bakış açısı ve

bilimsel düşünmeyi geliştirme ifadelerine değinmiştir. Turhan ve Yaraş'ın (2013) çalışmasında lisansüstü eğitimin mesleki gelişime, sorun çözme becerileri gelişimine katkı sağladığı, İnel-Ekici ve diğerleri (2020) lisansüstü eğitimin güncellik ve daha fazla bilgi edinme fırsatı sağladığı ve mesleki alanında uzmanlaşma imkânı sunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Soruya olumsuz yanıt veren katılımcıların büyük çoğunluğu çalışırken lisansüstü eğitim almanın öğretmenlik meslek becerisine katkı sağlamadığını ifade etmişlerdir. Toprak ve Taşğın'ın (2017) öğretmenlerin lisansüstü eğitim yapmama nedenlerini inceledikleri çalışmada benzer sonuçlar elde edilmiş olup en küçük ölçek değerinin lisansüstü eğitimin mesleğe katkısına inanmama olduğu sonucu elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine dördüncü alt problemi olan “Çalışırken lisansüstü eğitim almanın zorluğuna dair düşünceleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Soruya olumlu yanıt veren katılımcılar zorlukla karşılaşmayacağını, soruyu zaman açısından ele alan katılımcıların büyük çoğunluğu vakit konusunda genel bir zorluktan bahsetmiş ve eğitim süreci ile mesleki sürecin çakışması ve devamsızlık konusunda yoğunlaşmışlardır. Aynı zamanda soruyu imkân durumları açısından ele alan katılımcıların çoğunluğu çalışılan kurum ile eğitim alınan kurumun birbirine uzak olması yönünden görüşte bulunmuşlardır. Literatür tarandığında Karakütük'ün (2000) yaptığı çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmış olup, lisansüstü eğitime devam eden öğretmenlere izin, eğitim alınan kurum ve çalışılan kurumun ders saatlerinin çakışmasında zorluğa dair kolaylık sağlanmadığı yönünde görüş belirtilmiştir. Aktan'ın (2020) yapmış olduğu araştırma benzer sonuçları vermekte olup, bireysel olarak zaman problemi, devamsızlık, ulaşım problemleri yaşama gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine beşinci alt problemi olan “Sizce öğretmenler çalışırken lisansüstü eğitime dâhil olmayı neden tercih ediyorlar?” sorusu yöneltilmiştir. Soruya yanıt olarak büyük çoğunluk gelişim yönlü cevap vermiş olup, kişisel ve mesleki gelişim için şeklinde görüş belirtmişlerdir. Yanıtlarda olanaklardan yararlanmada para için ifadesi, akademiye yükselme ve yönelmede kariyer için ifadesi, iş kazanımı sonucu lisansüstü eğitime yönelmede ise ekonomik refaha erme büyük çoğunlukla neden olarak gösterilmiştir. Alabaş'ın (2011) yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin lisansüstünü tercih etme sebepleri arasında akademik birey olma, kişisel gelişimi sağlama ve mesleki kariyerlerini geliştirme sonuçlarına ulaşılmış olup, bu çalışma ile benzer sonuçlar göstermiştir. Topal ve diğerlerinin (2017) yaptığı çalışmada öğretmenlerin lisansüstü eğitime gelme nedenleri arasında ek ücret, işinde yükselme, mesleğinde kendini geliştirme, akademik kariyer gibi sonuçlara ulaşılmış olup, bu çalışma ile benzer sonuçlar göstermiştir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine altıncı alt problemi olan “Çalışırken lisansüstü eğitim almanın iş hayatındaki olumlu olumsuz yansımaları nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Soruya yanıt olarak olumlu yansımalar yönünden değerlendiren katılımcıların büyük çoğunluğu kişisel gelişim yanıtını verirken, büyük çoğunluğa yakını

akademik ve mesleki gelişim, bilgiyi sahada kullanma, mali haklar, mesleki haklar, özgüven şeklinde görüş belirtmişlerdir. Soruya yanıt olarak olumsuz yansımalar yönünden değerlendiren katılımcıların büyük çoğunluğu zaman ve program yoğunluğundan, yorucu bir süreç olduğundan bahsetmişlerdir. Alabaş ve diğerlerinin(2012) yaptığı çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmış olup, enstitü ve çalışılan okullardaki ders planlamada zorluk yaşanıldığı şeklinde olumsuz yaklaşımda bulunulmuştur. Bu çalışmada karşılaşılan çalışırken lisansüstü eğitim almanın mesleki ve mali haklar konusunda katkı sağladığı fikrine, Kara (2008) yapmış olduğu çalışmada öğretmenin mesleki hakkı olan tayin durumuna değinilmiş, Bağlıbel ve Arslan'ın (2014) çalışmasında ise yüksek lisans eğitiminin özgüven kazandırdığı ve MEB'deki yükselme imkânları için tercih edildiği sonucuna ulaşılmış olup, bu çalışmadaki olumlu yansımalar sonucuyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yedinci alt problemi olan "Çalışan öğretmenlerin lisansüstü eğitim hakları konusunda ne gibi iyileştirmeler yapılabilir?" sorusu yöneltilmiştir. Soruya yanıt olarak çalışan öğretmenlere lisansüstü eğitim hakları konusunda iyileştirmelerde, lisansüstü kurum kaynaklı iyileştirmeleri dile getirenler büyük çoğunluğu oluşturup çevrimiçi eğitim konusu ağır basmış ve yanında lisansüstüne giriş ve liyakat, eğitim alınan kurumun esneklik sağlaması gibi ifadelerin de büyük çoğunluğa yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışılan kurum kaynaklı iyileştirmeler konusunda çalışılan kurumdaki izin kolaylığı ifadesi büyük çoğunluktadır. Haklar konusunda iyileştirmelerde ise maddi destek görüşü büyük çoğunlukta olup, mazeret tayini hakkı ile ilgili de görüş belirtilmiştir. Çelenk ve Bayar (2019), yaptığı çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmış olup, katılımcılardan lisansüstü eğitim katılım için ekonomik kazanım, torpil(adam kayırma)olmamalı, özlük haklarının iyileştirilmesi, sistemsel düzenlemeler yapılması yönünde yanıtlar alınmıştır. Koşar ve diğerlerinin (2019) yaptığı çalışmada katılımcılar tayin hakkı verilmesi, ek ders veya maaş artırımını yönünde yanıtlar vermiş olup, mevcut çalışma ile benzerlik göstermektedir. Bağlıbel ve Arslan'ın (2014) yapmış olduğu çalışmada ise uzaktan eğitim, ders içeriğinin düzenlenmesi, ekonomik düzenlemelerin yapılması yönünde sonuca ulaşılmıştır.

Tüm bu bulgulardan hareketle lisansüstü eğitimde zorluk, tercih nedeni, mesleğe yansımaları, yapılabilecek iyileştirmeler gibi konular çoğunlukla lisansüstü eğitim almayan bireyler tarafından maddi açıdan değerlendirilmiştir. Bu yargıya çoğunlukla lisansüstü eğitim almayan bireyler tarafından varılması, çevrelerinde lisansüstü eğitim alan kişilerin amaçlarını ve yakındıkları durumu gözlemleyip, lisansüstü eğitim sürecinin bilimsel ve eğitsel durumunu göz ardı ettiklerinden kaynaklanıyor olabilir.

Bununla beraber zaman, izin, program yoğunluğuna dair olumsuz ifadeler çoğunlukta ve bu yoğunluğu kadın öğretmenler oluşturmaktadır. Bu duruma kaynak olarak toplum genelinde anne figürünün ev, çocuk gibi sorumluluklarla daha fazla ilgili olması bundan dolayı eğitim alırken zaman konusu kapsamında izin, program,

eğitim ile işi birlikte götürmede genel zorluk yaşıyor olabilirler.

Ayrıca kıdem yılı az olan öğretmenler tarafından daha çok kendini ve mesleki bilgi-becerilerini geliştirme fikri düşüncesinin hakim olduğu görülmüştür. Bu durum kıdem yılı az olan öğretmenlerin, genç olabileceği ve henüz mesleki olarak tükenmişliğe girmedikleri düşünülerek hareket edilirse yeniliğe ve gelişime açık olma durumları daha yüksek olabileceğinden kaynaklanabilir.

Öneriler

Sınıf öğretmenlerinin çalışırken lisansüstü eğitim almaya ilişkin görüşlerinin değerlendirildiği bu çalışma sonucunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

İzin, program ve ders devamsızlığına dair hem enstitülerin hem de çalışılan kurumun insiyatifte bulunması veya bu konudaki yasal haklarda net bir düzenlemeye gidilmesi beklenmektedir.

Lisansüstü eğitim sürecinde yaşanan zorluklar konusunda enstitü ve çalışılan kurum, rahatlatıcı ve bu süreci destekleyici bir işleyiş gerçekleştirilmelidir.

Ulaşım sorunu çeken bireyler için derslerin işleyişine göre uzaktan eğitim/çevrimiçi eğitim imkânı ve maddi destek sunulabilir.

Lisansüstü ders içeriklerinin düzenlenmesinde dünya üzerinde ileri gelen üniversitelerin ders içeriklerinin incelenip öneriler oluşturulup yeniden düzenlemeye gidilebilir.

Lisansüstü eğitim alımları daha saydam gerçekleştirilebilir.

Faklı öğretmen branşlarının lisansüstü eğitime dair düşünceleri de çalışılabilir.

Extended Abstract

Introduction

Universities are the main elements in the production of knowledge. Universities, which were established to meet society's need for scientific research and highly qualified manpower, are organizations that have duties such as producing knowledge and technology, conducting scientific research at the maximum level, disseminating scientific data, working for national and universal development and similar duties. Universities, which are at the highest level of the education system, are responsible for the production, dissemination and utilization of knowledge (Karaman & Bakırcı, 2010; Tuzcu, 2003).

Postgraduate education is the main element in raising scientists for the production of knowledge and the execution of national science policy. The level of development of countries is parallel to the active implementation of graduate education (Alhas, 2006).

Today, while power and knowledge are two concepts that characterize each other, knowledgeable people are those who know how to access information, how to use logic, how to question and deepen their knowledge. The education system should be in development and change in raising individuals with these characteristics (Başer et al., 2005). In this regard, teachers, who should follow the

innovations and developments in the universal and national sense, while raising individuals in the construction of the future of the country; they are important for them to be equipped with knowledge, to be qualified in accordance with what the age brings, and to form a strong personality (Tuncer & Kamçı, 2021).

Teachers, who are the practitioners of contemporary education, should have the skills to implement innovations in the system. In this case, new generation teachers consider undergraduate education to be insufficient and need postgraduate education.

The aim of this study is to determine the opinions of primary school teachers about the postgraduate education that forms the basis of knowledge production, inquisitive thinking and scientific research, and to make determinations about this situation. It is a fact that both working and receiving graduate education will have different effects in terms of working life or educational life. For this reason, the opinions of primary school teachers -regardless of whether they received postgraduate education or not- about receiving postgraduate education while working were determined and it was evaluated. In line with this general purpose, answers to the following sub-problems were sought.

1. What are the opinions of primary education teachers about a working teacher receiving postgraduate education?

2. What are the opinions of primary education teachers regarding the reflection of the postgraduate education process of working teachers on their professional productivity?

3. What are the opinions of primary education teachers regarding the contribution of postgraduate education to teaching professional skills?

4. What are the opinions of primary education teachers about the difficulty of postgraduate education while working?

5. What are the opinions of primary education teachers about the reasons why teachers choose postgraduate education?

6. What are the opinions of primary education teachers about the positive and negative effects of receiving postgraduate education on their professional life while working?

7. What are the opinions of primary education teachers regarding improvements in postgraduate education rights of working teachers?

Method

The study adapted a case study design, one of the qualitative research designs, to determine the opinions of primary school teachers about receiving postgraduate education while working. The participants consisted of 67 primary school teachers, 33 female and 34 male, working in primary schools affiliated to Kahramanmaraş Provincial Directorate of National Education in the 2021-2022 academic year and working in different social regions, determined by simple sampling method. In this study, semi-structured interview technique, one of the

qualitative research data collection techniques, was used. The data collection tool of the study consisted of 7 open-ended questions developed by the researchers. Content analysis, one of the qualitative data analysis techniques, was used to analyze the data.

Findings, Discussion and Results

For the first sub-problem, the majority of the participants' positive responses were centered on the views of self-improvement and contribution to professional knowledge and skills. However, the negative responses of the participants highlighted that it was difficult and unnecessary to take postgraduate education while working.

For the second sub-problem, the majority of the participants who responded positively to the question stated that graduate education while working positively affected the productivity of the teaching profession, and the majority of the participants who responded negatively stated that graduate education while working negatively affected the productivity of the teaching profession.

For the third sub-problem, the majority of the participants who responded positively to the question mentioned the contribution of postgraduate education to teaching professional skills as increasing professional knowledge and skills, professional currency and using new methods and techniques, and developing perspective and scientific thinking. The majority of the participants who responded negatively to the question stated that receiving postgraduate education while working did not contribute to teaching professional skills.

For the fourth sub-problem, the participants who responded positively stated that there would be no difficulty, while the majority of the participants who addressed the question in terms of time mentioned a general difficulty in terms of time and focused on the overlap between the educational process and the professional process and absenteeism.

For the fifth sub-problem, the majority of the respondents answered the question in the direction of development and stated that it was for personal and professional development. In the responses, the expression "for money" was cited as the reason for benefiting from the opportunities, "for career" was cited as the reason for promotion and orientation to academia, and "for economic prosperity" was cited as the reason for orientation to graduate education to find other jobs.

For the sixth sub-problem, the majority of the participants who evaluated the positive reflections in terms of positive reflections highlighted personal development, while almost the majority of the participants stated academic and professional development, using knowledge in the field, financial rights, professional rights, and self-confidence. In response to the question in terms of negative reflections, the majority of the participants mentioned time and program intensity, and that it was a tiring process.

In response to the seventh sub-problem, the findings concluded that the majority of the participants expressed

improvements in the postgraduate education rights of working teachers from the postgraduate institution, and the issue of online education was predominant, and the statements such as entry to the postgraduate program and merit, and the flexibility of the institution where education was received were close to the majority. In terms of improvements originating from the institution of employment, the statement of ease of leave from the institution of employment was in the majority. Regarding improvements in terms of rights, financial support was in the majority, and the right to make a compassionate leave was also mentioned.

Based on all these findings, issues such as the difficulty of postgraduate education, reasons for preference, reflections on the profession, and improvements that can be made were mostly evaluated from a financial point of view by individuals who did not receive postgraduate education. The fact that this judgment was mostly made by individuals who did not receive postgraduate education may be due to the fact that they observed the aims and complaints of those who received postgraduate education around them and ignored the scientific and educational status of the postgraduate education process.

In addition, negative statements about time, leave and program intensity were in the majority and this majority was composed of female teachers. This may be due to the fact that the mother figure in the society is more concerned with responsibilities such as home and children, so they may have general difficulties in taking leave, program, education and work together within the scope of time while receiving education.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Ayrıca bu çalışma Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 17.10.2023 tarih ve E-72321963-044-255830 sayılı olumlu kararı ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

Kaynaklar

- Aktan, O. (2020). Öğretmenlerin kariyer gelişimi açısından lisansüstü eğitimin değerlendirilmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 10(3), 596-607
- Alabas, R. (2011). Social studies teachers' conception of postgraduate education preferences and its contribution to their professions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 2897-2901
- Alabaş, R., Kamer, T., Polat, Ü. (2012). Öğretmenlerin kariyer gelişimlerinde lisansüstü eğitim: tercih sebepleri ve süreçte karşılaştıkları sorunlar. *E-international journal of educational research*. 3(4), 89-107

- Alhas, A. (2006). *Lisansüstü Eğitim Yapmakta Olan Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Lisansüstü Eğitime Bakış Açıkları (Ankara İli Örneği)*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara: Türkiye
- Aybek, E.C. (2019). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Çev. Editör Arı, A. Eğitim Yayınevi, Konya
- Bağlıbel, M. Arslan, M. C. (2014). Eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi tezsiz yüksek lisans programına ilişkin mezun görüşleri: Gaziantep Üniversitesi Örneği. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(4), 1079-1095
- Baş, G. (2013). Öğretmenlerin lisansüstü eğitimden beklentileri: Nitel bir araştırma (Niğde İli Örneği). *Yükseköğretim Dergisi*, 3(2), 61-69
- Başer, N., Narlı S., Günhan B. (2005). Öğretmenlerin lisansüstü eğitim almalarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 129-135
- Çelenk, M., Bayar, A. (2019). Sınıf öğretmenlerinin lisansüstü eğitimine ilişkin görüşleri. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 225-237
- Bozan, M. (2012). Lisansüstü eğitimde nitelik arayışları. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 4(2), 177-187
- İnel Ekici, D., Ekici, M. Can, İ. (2020). Fen bilimleri öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşlerinin, beklentilerinin ve farkındalıklarının incelenmesi. *SDU International Journal of Educational Studies* 7(2), 212-227
- Kara, F. (2008). *Matematik öğretmenlerinin lisansüstü eğitim deneyimleri ve okul yaşantılarına yansımaları*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü. Trabzon: Türkiye
- Karagöz, Y. (2021). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği*. (3. Baskı). Nobel Akademik Yayın
- Karakütük, K. (2000). Öğretmenlerin lisansüstü öğretimi konusunda yönetici ve öğretmenlerin görüşleri. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2000), 193-209
- Karaman, S. Bakırcı, F. (2010). Türkiye'de lisansüstü eğitim: Sorunlar ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 94-114
- Koşar, D., Er, E., Kılınç, A. (2020). Öğretmenlerin lisansüstü öğrenim görme nedenleri: Nitel bir araştırma. *E-Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (MAKÜ)*, (53)
- Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği (T.C. Resmi Gazete, 20 Nisan 2016, sayı:29690)
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343
- Topal, M., Sağlam, H. İ., Akgün, Ö. E. (2017). Lisansüstü öğrencilerin ve öğretim elemanlarının gözünde lisansüstü eğitimde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *In VIII. International Graduate Education Symposium Proceedings Book* (pp. 109-117)
- Toprak, E., Taşğın, Ö. (2017). Öğretmenlerin lisansüstü eğitim yapmama nedenlerinin incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 599-615
- Tuncer, M., Kamçı, F. (2021). Lisans eğitimi almış öğretmenlerin lisansüstü eğitime yönelik algıları. *Uluslararası Pegem Eğitim Kongresi (İpcedu - 2021)*
- Turhan, M., Yaraş, Z. (2013). Lisansüstü programların öğretmen, yönetici ve denetmenlerin mesleki gelişimine katkısı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(43), 200-218
- Tuzcu, G. (2003). Lisansüstü Öğretim için Yurtdışına Öğrenci Göndermenin Planlanması, *Milli Eğitim Dergisi*, 160, 155-165